

[Viggo Starcke.]

Allerede Cobden advarede mod den almindelige understøttelsespolitik på andre folks bekostning, som allerede dengang var ved at komme på mode. Han skrev i et brev til en af sine venner, og det vil jeg gerne slutte med:

„Jeg går ind for den mandige form for kristenkærlighed, der vil give arbejderklassen kærlighed til selvstændighed, der vil give den selvrespektens privilegium, der vil få den til at forsmå at blive beskyttet og forkælet, der vil vække ønsket om selv at spare sammen og ærgerrigheden efter at arbejde sig opad.“

Frederik Lynge: Jeg vil gerne takke den højtærede statsminister på min kollegas og egne vegne for den gode modtagelse af mit indlæg i debatten.

Jeg har noteret mig den højtærede statsministers udtalelse om, at hans ord ikke var hans endelige stillingtagen til de af mig nævnte problemer. Der er dog enkelte punkter, jeg gerne vil have lov til nærmere at forklare i al korthed.

Der er for det første finansieringen af boligbyggeriet i Grønland. Statsministeren nævnte 6 mill. kr., som forhåbentlig vil blive bevilget hvert år, men da boligstøtte- loven blev vedtaget sidste sommer, og da den trådte i kraft i sommeren 1953 i Grønland, blev det præciseret, blandt andet under henvisning til den af den højtærede statsminister så ofte nævnte Grønlandskommissions betænkning, overfor landsrådet og kommunalbestyrelserne, at bevilling af lån efter boligstøtte- loven fortrinsvis ville komme den del af den grønlandske befolkning tilgode, der ville bygge helt nye huse, og fortrinsvis den del af befolkningen, som ville flytte til fiskerige steder, altså steder, som det var muligt at udbygge, hvorimod der ikke ville blive bevilget lån i henhold til boligstøtte- loven til reparationsarbejder af bestående beboelseshuse. Derfor har landsrådet i år fremsat forslag om tilladelse til af landskassens midler at give lån til reparation af bestående huse langs den grønlandske kyst, hvor befolkningen indtil videre ikke er indstillet på at fraflytte deres bosteder.

For det andet er der spørgsmålet om stats-

støtte til aldersrentemodtagere i Grønland. Som man ved, får den nuværende landskasse indtægter gennem indførelse af afgiftspligtige varer i Grønland. Således har det været siden 1950. Dette beløb forvaltes af landsrådene. Den årlige indtægt, der tilflyder landskassen på denne måde, har imidlertid varieret imellem 2 og 3 mill. kr. årligt, som fordeles til 15—16 kommuner i Grønland, først og fremmest til social hjælp, herunder til aldersrente. Tillige bliver disse beløb anvendt til dækning af andre kommunale udgifter, som det i allerhøjeste grad er tiltrængt at afholde i denne nyordningens tid i Grønland. Aldersrentemodtagerne, der er fra 55 til 85 år — det er navnlig enlige, enker og mænd, der er overladt til sig selv i deres egne små boliger — får fra oktober måned i år at regne kun 50 kr. om måneden, og barnløse ægtepar får 75 kr. om måneden. Derfor fremhævede jeg den store forskel, der er i aldersrenten hernede og i Grønland. Af denne aldersrente på 50 og 75 kr. skal man klare kost, medhjælp, bekledning og meget andet. Det er rigtigt, at der i de seneste år i den koldeste tid om vinteren er blevet ydet et lille beløb til brændselshjælp på indtil 10 kr. om måneden, men det sker kun i den allerkoldeste tid, og i Grønland koster en lille spand på 10 kg kul 1 kr., og udenlandske kul koster 1 kr. 50 øre for sådan en lille spand; så kan man selv regne ud, hvor meget der går til i den koldeste tid, og at det er utilstrækkeligt til at opvarme boligen. Samtidig hermed er prisen for de fra Danmark indførte varer lige så høj i Grønland som hernede, og der er oven i købet ikke så stort et udvalg. Desuden er prisen på de grønlandske produkter, de indenlandske varer, steget i uhyggelig grad i de seneste år.

Til slut vil jeg fremsætte en udtalelse om tjenestemændenes og bestillingsmændenes vilkår i Grønland. Det er rigtigt, som den højtærede statsminister nævnte, at de senere års lønstigninger har betydet mere end en fordobling, men man må også huske på, at grønlændernes krav til livets goder er stigende i høj grad; vil man have større huse, vil man også gerne møblere dem på tidssvarende måde, ligesom der er mange af os, der gerne vil gå klædt som europæere og ønsker bedre adgang til dansk leve-